

การรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี
สาขาพยาบาลศาสตร์ ของบัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

รุ่งทิwa หวังเรืองสถิตย์, พย.ด.*

อัญชลี แก้วสระศรี, Ph.D.**

Received: March 11, 2022

Revised: June 13, 2022

Accepted: June 14, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ของบัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ทำการศึกษาในบัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2563 จำนวน 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้เท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.33, SD = 0.36$) และทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีคะแนนสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($M = 4.54, SD = 0.39$) ส่วนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ($M = 4.34, SD = 0.50$) ด้านทักษะทางปัญญา ($M = 4.28, SD = 0.48$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($M = 4.28, SD = 0.49$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($M = 4.27, SD = 0.47$) และ ด้านความรู้ ($M = 4.19, SD = 0.42$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มทักษะด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และควรมีการศึกษาวิจัยผลการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำสำคัญ: การรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ บัณฑิตพยาบาล

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข;
ผู้ให้การติดต่อ E mail: :Rungtiwa20@hotmail.com

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช พิษณุโลก คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

The Perception of Learning Outcomes under the Qualification Framework
for Higher Education among Graduates of Nursing Science in academic year 2020
at Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj

Rungtiwa Wangruangsatid, Ph.D.*

Anchalee Kaewsasri, Ph.D.**

Abstract

This survey research was conducted to evaluate the perception of learning outcomes under the qualification framework for higher education among graduates of Bachelor Degree of Nursing Science in academic year 2020, Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. The population and samples were 142 graduated nurses in 2020 academic year. The research instrument was the perception questionnaire which focused on the learning outcomes under the qualification framework for higher education, Bachelor Degree of Nursing Science. The questionnaire was content validated by three experts. The reliability was 0.97. Data analyzed were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The study showed that the overall samples' perception on the learning outcomes under the qualification framework for higher education, Bachelor Degree of Nursing Science mean scores were at high ($M = 4.33$, $SD = 0.36$). All domains were at high. The highest mean score was the ethics and moral ($M = 4.54$, $S.D = 0.39$). The mean scores of interpersonal and responsibility skill domain, cognitive skills domain, numerical analysis, communication and information technology skills domain, professional practice skills domain and knowledge domain were 4.34 ($SD = 0.50$), 4.28 ($SD = 0.48$), 4.28, ($S.D = 0.49$), 4.27 ($SD = 0.47$), 4.19 ($SD = 0.42$), respectively.

The suggestions for instructors are they can apply these results for developing learning and teaching methods as well as extra curriculum activities so they are knowledgeable and possess professional practical skills. Moreover, they should study the effects of new teaching methodology on the learning outcomes under the qualification framework for higher education.

Keywords: The perception of learning outcomes, The under the qualification framework for higher education, Nurse graduate

* Registered Nurse (Professional Level), Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health; Corresponding Author E-mail: Rungtiwa20@hotmail.com

** Registered Nurse (Professional Level), Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health

บทนำ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพด้านสุขภาพที่มีความสำคัญในการช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ บุคลากรในวิชาชีพพยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล (สภาการพยาบาล, 2561) สถาบันการศึกษาพยาบาลต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553) ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ มีการปรับหลักสูตร และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มีอิสระในการดำเนินการจัดการศึกษามากขึ้นโดยต้องทำให้สังคมเชื่อมั่นว่าบัณฑิตที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพ และได้มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายการจัดการศึกษาที่เน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ของผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาจากแต่ละสถาบันจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ภายใต้มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันทุกสถาบันการศึกษา (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552, 2552)

สถาบันการศึกษาพยาบาลระดับอุดมศึกษา มีพันธกิจสำคัญในการผลิตพยาบาล ระดับปริญญาตรี จึงกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HED) สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (มคอ.1) เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และนำไปจัดการเรียนการสอนโดยคาดหวังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และเมื่อบัณฑิตจบการศึกษาทุกสถาบันจะมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสามารถเทียบเคียงกันทุกสถาบัน (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552, 2552; มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560, 2561) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เป็นสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลในระดับอุดมศึกษา มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตทางการพยาบาลเพื่อให้บริการสุขภาพแก่ประชาชน เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตพยาบาลให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) 6 ด้าน สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรที่เชื่อว่าการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มุ่งบริการสุขภาพแก่ประชาชนบนพื้นฐานการดูแลแบบเอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (Human Caring) พฤติกรรมคุณธรรมคือ ซื่อสัตย์ สามัคคี มีความ

รับผิดชอบ และอัตลักษณ์บัณฑิต คือ “บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” มีการถ่ายทอดผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านของแต่ละรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติไว้ในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) โดยกำหนดความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ) และ/หรือ ความรับผิดชอบรอง (จุดขาว) ลงในรายวิชา รวมทั้งระบุกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล ผู้สอน มีหน้าที่วางแผนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านตามที่หลักสูตรกำหนด และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธรังษี, 2560) โดยคาดหวังว่าเมื่อจบการศึกษาจะเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามที่พึงประสงค์ มีคุณภาพตามมาตรฐาน และไปปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพอย่างมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธรังษี ผลิตบัณฑิตพยาบาลตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ครอบคลุมการใช้หลักสูตร 4 ปี ในปีการศึกษา 2563 จึงมีความสำคัญและจำเป็นในการศึกษาการรับรู้ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ของบัณฑิตพยาบาล รวมทั้งเพื่อทวนสอบผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาพยาบาลให้มีศักยภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ของบัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธรังษี

คำถามการวิจัย

การรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ของบัณฑิตพยาบาล ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ อยู่ในระดับใด

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาในประชากรทั้งหมด คือ บัณฑิตพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2563 รุ่นที่ 69 กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2563 รุ่นที่ 69 จำนวน 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาล เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560, 2561) แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 8 ข้อ 2) ด้านความรู้ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ จำนวน 4 ข้อ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งหมด 32 ข้อ ลักษณะคำตอบทุกข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด การแปลความหมายโดยรวม และรายด้าน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับตามเกณฑ์การแปลผลตามช่วงแบบ อันตรภาคขึ้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้แก่ มาก (3.67-5.00) ปานกลาง (2.34-3.66) และน้อย (1.00-2.33) คะแนนเฉลี่ยสูง หมายถึง บัณฑิตพยาบาลมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรีมาก คะแนนเฉลี่ยต่ำ หมายถึงบัณฑิตพยาบาลมีการรับรู้ผลลัพธ์การ เรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรีน้อย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลจำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินหลักสูตร 1 คน ตรวจสอบความตรง ตามเนื้อหา โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อเท่ากับ 1

การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำคะแนนมาหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับผลการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปที่วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช เมื่อได้รับอนุญาตผู้วิจัยประสานงานกับงานทะเบียนวัดประเมินผลของวิทยาลัย

เพื่อขอรายชื่อ ที่อยู่และ E-mail ของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 142 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1) ผู้วิจัยส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าร่วมการวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form) ขอความร่วมมือส่งกลับมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail: Rungtiwa20@hotmail.com

2) ภายหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จ ขอความร่วมมือส่งเอกสารกลับภายใน 2 สัปดาห์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail: Rungtiwa20@hotmail.com

3) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติความถี่ และร้อยละ

ข้อมูลการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมวิจัยและข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง 2560 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยเลขที่ 029/64 วันที่ 29 กันยายน 2564 ผู้เข้าร่วมวิจัยจะได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ แสดงถึงการให้เกียรติผู้เข้าร่วมวิจัยทุกคน โดยจะมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การทำกิจกรรมทุกอย่างตลอดการวิจัย รวมถึงข้อมูลต่างๆ อย่างครบถ้วนจนอาสาสมัครเข้าใจเป็นอย่างดีและตัดสินใจอย่างอิสระในการให้ความยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย เมื่ออาสาสมัครลงนามและส่งใบยินยอมกลับมาให้ผู้วิจัยจะถือว่าอาสาสมัครมีความเข้าใจและยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย ข้อมูลทั้งหมดของผู้เข้าร่วมการวิจัยจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ผู้วิจัยจะไม่อ้างถึงชื่อของผู้เข้าร่วมการวิจัยในการนำเสนอผลการวิจัยด้วยการพูดหรือการเขียน ผลของการวิจัยจะถูกวิเคราะห์และรายงานผลในลักษณะกลุ่มข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ผู้วิจัยเคารพสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ยอมรับในการตัดสินใจหากผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ต้องการตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

แบ่งเป็น 2 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 88 อายุอยู่ในช่วง 20-24 ปี ร้อยละ 95.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมสูงสุด 3.76 ต่ำสุด 2.42 โดยอยู่ในช่วง 2.42-2.86, 2.87- 3.31 และ 3.32-3.76 คิดเป็นร้อยละ 21, 57 และ 22 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของบัณฑิตพยาบาล

ตารางที่ 1 การรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของบัณฑิตพยาบาล โดยรวม และรายด้าน (N= 142 คน)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)	ระดับ ความคิดเห็น
- ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.54	0.40	มาก
- ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.33	0.50	มาก
- ด้านทักษะทางปัญญา	4.28	0.48	มาก
- ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.28	0.49	มาก
- ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.27	0.47	มาก
- ด้านความรู้	4.19	0.42	มาก
โดยรวม	4.33	0.36	มาก

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ภาพรวมในระดับมาก ($M = 4.33$, $SD = 0.36$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($M = 4.54$, $SD = 0.40$) โดยข้อที่มีรองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($M = 4.33$, $SD = 0.50$) ด้านทักษะทางปัญญา ($M = 4.28$, $SD = 0.48$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($M = 4.28$, $SD = 0.49$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($M = 4.27$, $SD = 0.47$) และ ด้านความรู้ ($M = 4.19$, $SD = 0.42$) ตามลำดับ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา ($M = 4.65$, $SD = 0.52$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ($M = 4.42$, $SD = 0.62$)

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ($M = 4.40$, $SD = 0.60$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและสังคมอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.30$, $SD = 0.66$)

ด้านทักษะทางปัญญา เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิงเพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ($M = 4.33, SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการวิจัย และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและการศึกษาปัญหาทางสุขภาพ ($M = 4.24, SD = 0.58$)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถสื่อสารเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการสุขภาพอย่างปลอดภัย ($M = 4.35, SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($M = 4.24, SD = 0.61$)

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($M = 4.30, SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลได้ทั้งในสถานการณ์จำลองและในสถานการณ์จริง ($M = 4.24, SD = 0.47$)

ด้านความรู้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรอบรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิตทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมถึงศาสตร์อื่นที่ส่งเสริมในทักษะศตวรรษที่ 21 ตลอดจนความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ($M = 4.25, SD = 0.52$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความรู้และความเข้าใจกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสิทธิผู้ป่วย ($M = 4.13, SD = 0.59$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ภาพรวมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 ($SD = 0.36$) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($M = 4.54, SD = 0.40$) รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($M = 4.33, SD = 0.50$) ด้านทักษะทางปัญญา ($M = 4.28, SD = 0.48$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($M = 4.28, SD = 0.49$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($M = 4.27, SD = 0.47$) และด้านความรู้ ($M = 4.19, SD = 0.42$) สอดคล้องกับหลายการศึกษาที่พบว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (นาตยา พิงสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช, 2560; ปัทมาภรณ์ คงขุนทด และคณะ, 2563) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวใจของวิชาชีพพยาบาล คือ ความเอื้ออาทร (Caring) และความเมตตา กรุณา (Compassion) ที่ควรมีในตัวพยาบาล และควรแสดงออกทุกครั้งที่คุณดูแลผู้ป่วย (Knowlden, 1990) การผลิตบัณฑิตพยาบาลจึงมุ่งให้เกิดผลลัพธ์ด้านคุณธรรม และจริยธรรม และด้านอื่นๆตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา

พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560, 2561) และสมรรถนะหลักของบัณฑิตพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับปริญญาตรีตามประกาศสภาการพยาบาล (สภาการพยาบาล, 2561) การดำเนินงานในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง 2560 จึงถ่ายทอดผลลัพธ์มาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านลงสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายวิชานำไปกำหนดเนื้อหาวิชา จัดรูปแบบจัดการเรียนการสอน ใน มคอ. 3 และ มคอ.4 และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนไว้ใน มคอ.5 มคอ.6 เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินการในปีต่อไป การดำเนินดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติภาพรวมในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครสุพรรณบุรี ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่าผลการประเมินด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.25 และ 4.27 ตามลำดับ (คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน, 2564) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา ($M = 4.65$, $SD = 0.52$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ($M = 4.42$, $SD = 0.62$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการถ่ายทอดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดลงสู่รายวิชาโดยกำหนดความรับผิดชอบหลัก (จุดดำ) และ/หรือความรับผิดชอบรอง (จุดขาว) ในเรื่องความซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา จำนวน 59 รายวิชา และการแสดงออกถึงการเคารพสิทธิ คุณค่า ความแตกต่าง และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น และตนเอง จำนวน 20 รายวิชา นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามบันไดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Road map) ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ต่อเนื่องจนถึงชั้นปีที่ 4 เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมจิตปัญญา เป็นวิธีการหนึ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครสุพรรณบุรี, 2564ก) สอดคล้องกับพระมหากษัตริย์ องค์อริย (2561) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัยที่ดี โดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย คุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อย่างต่อเนื่อง สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รักเพื่อนมนุษย์ รักธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีจิตใจเป็นกลาง ผลลัพธ์การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่เสริมให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ถึงแม้ว่าการมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอยู่ระดับมากแต่เป็นข้อที่มีคะแนนต่ำสุดจึงเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการปรับตัวกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ทักษะบริหารจัดการด้านต่างๆ และการตลาด (อริยวรรณ กลั่นกลิ่น และวาสนา อุปป้อ, 2564)

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ($M = 4.40$, $SD =$

0.60) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและสังคมอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.30$, $SD = 0.66$) อาจเนื่องมาจากในหลักสูตรจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีในหลักสูตรเน้น Active learning เช่น การสอนแบบโต้ตอบระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (Interactive lecture) การเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) เป็นต้น และฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริง เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด และพูด ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน และสร้างเครือข่ายระหว่างบุคคล (วารินทร์พร พันเพ็ญ, 2562; Ghezzi et al., 2021) สอดคล้องกับผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานพบว่าภายหลังการเรียนผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบสูงกว่าด้านอื่น (เกียรติกำจร กุศล และคณะ, 2560) นอกจากนั้นยังมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อฝึกให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม (Creativity & Innovation) ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตนราชธานี, 2564ก) จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังคงพบว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและสังคมอย่างต่อเนื่องเป็นข้อที่มีคะแนนต่ำสุด จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการให้บริการวิชาการแก่สังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมองค์การวิชาชีพเพิ่มขึ้น เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญของการแสดงความเป็นวิชาชีพ (พิชญากร ศรีปะโค, 2557)

ด้านทักษะทางปัญญา ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิงเพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ($M = 4.33$, $SD = 0.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการวิจัย และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและการศึกษาปัญหาทางสุขภาพ ($M = 4.24$, $SD = 0.58$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning เป็นวิธีที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมฝึกการเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ ผ่านการปฏิบัติหลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประเมินค่าสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง (วารินทร์พร พันเพ็ญ, 2562; ดิเรก พรสีมา, 2559; Gifkins, 2015) และเกิดทักษะการคิดขั้นสูง (รัฐพล ประดับเวทย์, 2560; Anderson, et al., 2001) นอกจากนั้นการเรียนการสอนแบบ Active learning ยังช่วยพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้เรียนให้คิด ทำ พูด และสร้างเครือข่ายระหว่างบุคคล (วารินทร์พร พันเพ็ญ, 2562) ถึงแม้ว่าผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านทักษะทางปัญญาอยู่ระดับมาก แต่ข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ความสามารถในการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัย และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและการศึกษาปัญหาทางสุขภาพ จึงควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยส่งเสริมให้นักศึกษาทำวิจัยหรือพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการวางแผนพยาบาลเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ เพื่อพัฒนาทักษะทักษะทางปัญญาเพิ่มขึ้น (พิชญาวีร์ สีนสวัสดิ์, 2564)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถสื่อสารเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการสุขภาพอย่างปลอดภัย ($M = 4.35$, $SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 4.24 ($SD = 0.61$) และ 4.24 ($SD = 0.61$) อาจเนื่องมาจากการถ่ายทอดผลลัพธ์การเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ลงสู่รายวิชา และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้น 3 Rs ได้แก่ Reading, (W) Riting และ (A) Rithmetics 8 Cs ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving, Creativity & Innovation, Collaboration, Teamwork & Leadership, Cross-Cultural Understanding, Communication, Information and Media Literacy, Computing & Media Literacy, Career & Learning Self-reliance และ Change 2 Ls ได้แก่ Learning Skills และ Leadership ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ต่อเนื่องจนถึงชั้นปีที่ 4 เช่น กิจกรรม English day กิจกรรมไต่ว่าที่ การทำ Clip ส่งเสริมสุขภาพ และการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2564ก) ส่งผลให้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่า ความสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นข้อที่มีคะแนนต่ำสุด จึงเป็นข้อมูลนำเข้าที่สำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยที่จำเป็นต้องใช้ในการพยาบาลทั้งการจับประเด็น สรุปความ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมเพื่อการสื่อสาร และส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเชิงวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากคุณภาพทางการสื่อสารที่ดี และการให้บริการที่ปลอดภัยสามารถส่งผลโดยตรงกับคุณภาพการพยาบาล หากพยาบาลขาดทักษะการสื่อสารที่ดีอาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของผู้ป่วย และความต่อเนื่องของการรักษา (ดารารัตน์ ชววงศ์อินทร์ และคณะ 2563)

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($M = 4.30$, $SD = 0.57$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลได้ทั้งในสถานการณ์จำลองและในสถานการณ์จริง ($M = 4.24$, $SD = 0.47$) ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการตามปรัชญาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง 2560 ซึ่งเชื่อว่าการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มุ่งบริการสุขภาพแก่ประชาชนบนพื้นฐานการดูแลแบบเอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ จึงมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล มีวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างกรอบความคิดใหม่ๆ ที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการดูแลสุขภาพ และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาล และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เน้นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการเรียนรู้จากสภาพจริงด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และถ่ายทอดลงสู่รายวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2564ก) ผลการศึกษายังพบว่าการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ในทั้ง 5 ด้านอยู่ใน

ระดับมากเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวเป็นทักษะมีความเกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ เพราะการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้การปฏิบัติทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่ได้รับการยอมรับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการให้บริการด้านสุขภาพทั้งบุคคลปกติ เจ็บป่วย ครอบครัวยุ และชุมชน ดังนั้น พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ มีเจตคติที่ดี และมีคุณธรรมจริยธรรมในการให้การพยาบาลเพื่อคุณภาพในการให้การพยาบาล (พันทิพย์ จอมศรี และคณะ, 2553) ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาล และผดุงครรภ์ (ระดับปริญญาตรี) 8 ด้าน คือ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย ด้านการปฏิบัติการพยาบาล และผดุงครรภ์ด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการ และการวิจัย ด้านการสื่อสาร และสัมพันธภาพ ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ ด้านสังคม (สภาการพยาบาล, 2561) ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลลัพธ์ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ในระดับมาก แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติทักษะการพยาบาลได้ทั้งในสถานการณ์จำลองและในสถานการณ์จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปีการศึกษา 2563 มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 19 ในประเทศไทย (กรมควบคุมโรค, 2563) ส่งผลกระทบต่อการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ไม่สามารถขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงในโรงพยาบาล มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาล และห้องปฏิบัติการพยาบาลเสมือนจริง เพื่อให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อช่วยให้นักศึกษามีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพได้มากขึ้น

ด้านความรู้ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความรอบรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิตทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมถึงศาสตร์อื่นที่ส่งเสริมในทักษะศตวรรษที่ 21 ตลอดจนความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ($M = 4.25$, $SD = 0.52$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความรู้และความเข้าใจกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสิทธิผู้ป่วย ($M = 4.13$, $SD = 0.59$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมในด้านสุขภาพทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน บทบาทหน้าที่ และการปฏิบัติงานพยาบาลครอบคลุมการประเมินปัญหา นำแผนการรักษาสู่การปฏิบัติการพยาบาล การป้องกันภาวะแทรกซ้อน การฟื้นฟูและสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งต้องใช้ความรู้จากศาสตร์ทั้งทางด้านการพยาบาล และความรู้ที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาอื่นๆ ในการทำงาน (เรณู พุกบุญมี, 2561) การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง 2560 จึงกำหนดให้นักศึกษาต้องเรียนทั้งในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต และหมวดวิชาเฉพาะ จำนวน 98 หน่วยกิต (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2560) จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ภาคทดลองในห้องปฏิบัติการ และภาคปฏิบัติการพยาบาล การจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ และใช้วิธีการสอนแบบ Active learning เช่น การสอนแบบโต้ตอบระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (Interactive lecture) การเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflective

learning) การเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา (Case based learning) การศึกษารายกรณี (Case study) โดยมีรายวิชาที่เปิดสอนใช้วิธีการสอนแบบ active learning ไม่น้อยกว่า 2 วิธี จำนวน 48 รายวิชา จาก 52 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 92.30 (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2564) การดำเนินการดังกล่าวจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีผลลัพธ์ด้านความรู้ในระดับมาก ถึงแม้ว่าผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลลัพธ์ด้านความรู้ในระดับมาก แต่ข้อความรู้และความเข้าใจกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสิทธิผู้ป่วย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเรียนวิชาจริยศาสตร์และกฎหมาย วิชาชีพการพยาบาล ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ดังนั้นควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสิทธิผู้ป่วยมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 โดยเฉพาะในรายวิชาชีพพยาบาล เช่น รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ รายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น รายวิชาการพยาบาลจิตเวช รายวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ และรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติด้านความรู้ต่ำที่สุด รองลงมา คือด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย ไปใช้ดังนี้

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเพื่อพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติโดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาวิธีการสอนที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learning) พัฒนาเนื้อหาความรู้ให้ทันสมัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มทักษะด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ เช่น สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการหรือนวัตกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
2. ศึกษาวิจัยผลการใช้รูปแบบการสอนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ของบัณฑิตพยาบาล ในด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล
3. ศึกษาวิจัยการรับรู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ของบัณฑิตพยาบาล ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2563, 13 มกราคม). รายงานสถานการณ์โรคปอดอักเสบจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่. กรมควบคุมโรค. <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no10-130163.pdf>
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. (2552, 2 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 126 ตอนที่ 125 ง. หน้า 17-19.
- เกียรติกำจร กุศล, กำไล สมรักษ์, จันทร์จรรย์ ถือทอง และธัญวลัย หองสำ. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานต่อการเสริมสร้างผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 10(3), 39-55.
- คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน. (2564). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ประจำปีการศึกษา 2563*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.
- ดาร์รัตน์ ขวุงคอินทร์, ฤชตา โมเหล็ก, กมลชนก บุญประจักษ์, มาริษา สมบัติบุรณ์ และเบญจมาศ ปรีชาคุณ. (2563). การสื่อสารทางการพยาบาลในยุคการแพทย์เปลี่ยนวิถี. *วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์*, 2(2), 25-38.
- ดิเรก พรสีมา. (2559). *ครูไทย 4.0*. กระทรวงศึกษาธิการ. <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID>
- นัตยา พิงสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช. (2560). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. *วารสารแพทยนาวิ*, 44(2), 1-17.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมาภรณ์ คงขุนทด, ฉัตรทอง จารุพิสิฐไพบูลย์, นุชมาศ แก้วกุลชล, นฤมล เปรมาสวัสดิ์ และมยุรี พางาม. (2563). ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์ของพยาบาลจบใหม่ที่จะสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ปีการศึกษา 2561. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 29(6), 1087-1094.

- พระมหานันท องค์กรศิริ. (2561). คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาผู้เรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารนวัตกรรม การศึกษาและการวิจัย*, 2(2), 81-90.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545, 19 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก. หน้า 16-21.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553, 22 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 1-3.
- พันทิพย์ จอมศรี, อาริวรรณ กลั่นกลิ่น, อวยพร ตันมขยกุล และวิจิตร ศรีสุพรรณ. (2553). การรับรู้เกี่ยวกับ หลักการพยาบาลของพยาบาลในประเทศไทย. *วารสารสภาการพยาบาล*, 25(1), 27-37.
- พิชญ์วีร์ สีนสวัสดิ์. (2564). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิจัย และพัฒนาหลักสูตร*, 11(2), 35-47.
- พิชญากร ศรีปะโค. (2557). การพัฒนาวิชาชีพพยาบาล: การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล. *วารสารพยาบาล ทหารบก*, 15(3), 1-8.
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560. (2561, 3 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 1 ง. หน้า 7.
- รัฐพล ประดับเวทย์. (2560). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีตามแนวคิดอนุกรมวิธานของบลูม. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ)*, 10(3), 1051-1065.
- เรณู พุกบุญมี. (2561, 19 ตุลาคม). *บทบาทหน้าที่พยาบาลพยาบาลในยุคไทยแลนด์ 4.0*. คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
<https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/article/บทบาทหน้าที่ของพยาบาล>
- วารินทร์พร ฟินเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1), 135-145.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. (2560). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง 2560*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช. (2564ก). *คู่มือการจัดทำ มคอ. และแผนการสอน ปีการศึกษา 2564*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช. (2564ข). *รายงานการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร (Self assessment report: SAR) ประจำปีการศึกษา 2563 (1 มิถุนายน 2563- 31 พฤษภาคม 2564)*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.

- สภาการพยาบาล. (2561, 23 กุมภาพันธ์). ประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง สมรรถนะหลักของบัณฑิตพยาบาล และผดุงครรภ์ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก สาขาพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรฝึกอบรมการพยาบาลขั้นสูงระดับวุฒิบัตร และได้รับวุฒิบัตร/หนังสือแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาล และการผดุงครรภ์และการพยาบาลเฉพาะทางสาขาพยาบาลศาสตร์. สภาการพยาบาล. <https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/004.pdf>
- อริวรณ กลั่นกลิน และวาสนา อุปป้อ. (2564). พยาบาลวิชาชีพกับการเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์*, 3(1), 8-18.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Rath, J., & Wittrock, M. C. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Pearson, Allyn & Bacon.
- Ghezzi, J. F. S. A., Higa, E. F. R., Lemes, M. A., & Marin M. J. S. (2021). Strategies of active learning methodologies in nursing education: an integrative literature review. *Revista Brasileira de Enfermagem*, 74(1), e20200130. <http://dx.doi.org/10.1590/0034-7167-2020-0130>
- Gifkins, J. (2015, October 8). *What Is 'Active Learning' and Why Is It Important?* E-International Relations. <https://www.e-ir.info/pdf/58910>
- Knowlden, V. (1990). The virtue of caring in nursing. In M. M. Leinger (Ed.), *Ethical and moral dimension of care* (p. 89-94). Wayne State University.